

ЕМИЛ РАДЕВ

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПОЛИТИКИ В СФЕРАТА НА ВЪТРЕШНАТА СИГУРНОСТ И ТЯХНОТО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ БЪЛГАРИЯ

EUROPEAN POLICIES IN THE FIELD OF INTERNAL SECURITY AND THEIR INFLUENCE ON BULGARIA

Emil Radev, Member of the European Parliament

Най-напред бих искал да поздравя Нов български университет за организирането на тази тъй навременна конференция, която вярвам ще ни позволи да осмислим и анализираме членството на България в Европейския съюз до този момент и да начертаем какво искаме от ЕС и от България в следващите години, особено в контекста на предстоящо председателство на Съвета на ЕС.

Когато през 1989 г. гледахме падането на Берлинската стена и преживявахме промените в политическия и икономически строй на България, едва ли сме си представяли, че близо 30 години по-късно ще празнуваме десетата годишнина от членството на страната в Европейския съюз. Европейският съюз бе за нас едно имагинерно понятие, клуб на демократични и проспериращи държави, към който в годините на прехода само гледахме с доза завист. Дори по време на предприсъединителния процес имаше съмнения, както в България, така и в ЕС, че ще успеем да отговорим на високите стандарти за членство.

Но ето ни днес, отбелязващи една декада от нашето пълноправно членство и подготвящи се да поемем за първи път председателството на Съвета на Европейския съюз. Ние може да сме една от последно-присъединилите се държави, но това не означава, че нашият глас е по-маловажен от този на т. нар. стари държави-членки. Предоставя ни се чудесна възможност да осмислим какво е нашето място в Европа, как можем да допринесем повече за развитието на общия европейски интерес, докато в същото време бъде защитен и националният такъв. На мнение съм, че просъществуването и просперитетът на Европейския съюз са важни за развитието и успехите на България, предизвикателствата и проблемите пред ЕС са предизвикателства и проблеми пред България, успехите на ЕС са успехи за България.

Европейският съюз донесе на България много положителни резултати не само във финансово отношение - ние получаваме три пъти повече еврофинансиране спрямо нашата вноска, но и по отношение на европейското законодателство и влиянието му върху функционирането на българските институции и развитието на националните политики. Като член на правната комисия, комисията по правосъдие и вътрешни работи и специалната комисия за тероризма на Европейския парламент мога да говоря най-вече за ефекта в сферата на сигурността и мога да Ви уверя, че българският глас тук се чува.

През десетте години на нашето членство Европейският съюз претърпя промяна - през 2010г. той се превърна от общност в съюз и с Лисабонския договор сферата на европейската сигурност се превърна от изключително междуправителствена компетенция, в споделена европейска компетенция. Това даде повече лостове за влияние на малките и средните държави-членки, защото вече и ние евродепутатите можем да допринасяме за изготвянето на европейско законодателство в тази сфера.

Тук искам да Ви дам един конкретен пример, свързан с изграждането на нова информационна система за Вход/изход, която ще бъде разположена по външните европейски граници - тази система цели ускоряване и улесняване на процедурите за граничен контрол на граждани на трети страни, които пътуват до и от Европейския съюз. Тя ще замени ръчното подпечатване на паспортите, ще записва и съхранява информация за датата, часа и мястото на преминаване на външните граници на ЕС, ще установява дали е надвишен разрешеният престой на граждани на трети държави, както и дали има отказ за влизане. Реално системата ще представлява обща база данни за влизане, излизане и отказ за влизане на граждани на държави извън ЕС, каквато няхмахме досега в ЕС.

Първоначалното предложение на Европейската комисия касаеше единствено шенгенското пространство и граници. Но с много усилия в Европейския парламент и в Съвета успяхме да защитим и прокараме българската позиция, че новосъздадената система трябва да бъде приложима и в България и Румъния. Така в крайна сметка Системата вход/изход ще бъде въведена както в държавите членки, които прилагат изцяло шенгенските правила, така и в държавите, за които въпреки че няма политическо решение за вдигане на вътрешните граници, оценката по Шенген е извършена и са получили пасивен достъп до Визовата информационна система. С други думи България и Румъния ще са включени в географския обхват на системата, тя ще се прилага по външните ни граници и ще се възползва от т. нар. единно калкулиране на разрешения престой на територията на целия ЕС, а не само на Шенген. Благодарение на тази система страната ни получи по-рано този месец и достъп до Визовата информационна система.

Това е конкретен пример за създаване на нова европейска система и развитие на политики за охрана на границите, които не само имат влияние върху българските политики и мерки за сигурност, но и са повлияни от ясната и последователна защита на българския интерес в Брюксел.

Друг пример, който искам да Ви дам, е с европейското законодателство за борба срещу прането на пари - в момента съм част от преговорния екип на Европейския парламент по петата директива за борба срещу прането на пари и финансирането на тероризма, и договаряме законодателство, което има ефект не само върху работата на полицията и звената за финансово разузнаване в ЕС, но и на банките и дружествата. С петата директива се разширява кръгът на задължените лица, така че да обхваща например галерии, търгуващи с произведения на изкуството; предоставя се повече прозрачност за действителните собственици на фирми; доверителните дружества, които до този момент не съществуват в българското законодателство, но с транспонирането на директивата, могат да бъдат създадени като правен субект, за първи път ще попадат под нейния обхват. Вследствие на директивата ще бъдат създадени още централизирани банкови регистри за наличните банкови сметки и сейфове, както и ще бъде забранено откриването на анонимни банкови сейфове.

Преговорите по досието продължават още, но се надявам следващата седмица да го приключим. Знам, че в момента в Народното събрание тече на второ четене обсъждане на изменение на Закона за борбата срещу изпирането на пари, транспониращ четвъртата директива за борба срещу прането на пари, но след приемането на петата директива, законът ще трябва отново да бъде изменен. Това е едно от предизвикателствата пред законотворците в държавите-членки, вкл. България - навременното транспониране на законодателството, за да бъдат избегнати наказателни процедури от Европейската комисия. Но в това отношение поне България е един от първенците в Европа с най-голям процент транспонирано законодателство.

В заключение бих искал да Ви пожелаю оживени дебати в рамките на конференцията - програмата е изключително интересна, наситена и обхващаща различни сфери на европейските и българските политики. Уверен съм, че всеки един от нас, независимо колко познава своята материя, ще научи нещо ново днес!